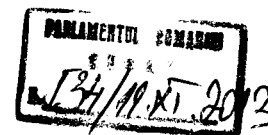

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

2049
31.10.2013

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la proiectul de *Lege pentru modificarea și completarea Legii Educației Naționale nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare*, provenit dintr-o propunere legislativă, inițiată de domnul deputat Petru Movilă – PD-L (Plx. 232/2013, L 534/2013).

I. Principalele reglementări

Proiectul de lege are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare*, propunându-se, în principal, următoarele:

- trecerea întregii activități de pregătire prin rezidențiat sub autoritatea Ministerului Educației Naționale, în colaborare cu Colegiul Medicilor din România, Colegiul Medicilor Dentiști din România și Colegiul Farmaciștilor din România, după caz, prin excluderea raporturilor ierarhice cu Ministerul Sănătății;

- scutirea rezidenților de la plata contribuțiilor la asigurările sociale de stat, asigurările pentru șomaj, asigurările sociale de sănătate, pentru accidente de muncă și boli profesionale, prin înlocuirea salariilor cu burse de tip doctoral, așa cum reiese din *Expunerea de motive* (în baza unui contract de studii de rezidențiat, conform art. 175¹³ alin. (1) din proiectul de lege);

- încheierea de către medicii rezidenți a unor contracte de studii cu instituția de învățământ superior.

- abrogarea *Ordonanței Guvernului nr. 18/2009 privind organizarea și finanțarea rezidențiatului, cu modificările și completările ulterioare*.

În *Expunerea de motive*, inițiatorul precizează că aplicarea prevederilor cuprinse în proiectul de lege ar permite creșterea veniturilor medicilor rezidenți fără o creștere a fondului de salarii alocat de la bugetul de stat.

II. Observații

1. Precizăm că raporturile de colaborare cu Ministerul Sănătății nu pot fi excluse, deoarece ar veni în contradicție cu prevederile care vizează organizarea activităților de rezidențiat.

Legea nr. 1/2011, la art. 174, conține norme care reglementează cadrul general de desfășurare a învățământului superior medical, cu precizări exprese referitoare la rezidențiat, ca formă specifică de învățământ postuniversitar.

Totodată, la art. 174 alin. (8) se precizează că „*organizarea și finanțarea rezidențiatului se asigură prin acte normative specifice*”. În acest context, Ordonanța Guvernului nr. 18/2009 constituie un act normativ special, care conține reglementări specifice organizării și finanțării rezidențiatului.

2. Salarizarea medicilor rezidenți este reglementată prin *Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice*.

Având în vedere că la art. 1 din *Legea nr. 284/2010* se menționează că, începând cu data intrării în vigoare a acestei legi, drepturile salariale ale personalului din sectorul bugetar plătit din bugetul general consolidat al statului sunt și rămân în mod exclusiv cele prevăzute de lege, modificarea prevederilor Legii nr. 284/2010 nu se poate face prin *Legea nr. 1/2011*.

În conformitate cu art. 2 din *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare*, sistemul public de pensii se organizează și funcționează pe baza mai multor principii printre care *principiul contributivității*, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite.

În sistemul public, dreptul de pensie este un drept individual, iar cuantumul pensiei, ca venit de înlocuire a salariului ca urmare a ivirii riscului bătrâneții, este calculat în funcție de perioada de contribuție și de nivelul veniturilor realizate de fiecare persoană în timpul vieții active.

Art. 3 alin. (1) lit. p) din *Legea nr. 263/2010*, definește stagiul de cotizare ca fiind perioada de timp pentru care s-au datorat contribuții de asigurări sociale

la sistemul public de pensii, precum și cea pentru care asigurații cu declarație individuală de asigurare sau contract de asigurare socială au datorat și plătit contribuții de asigurări sociale la sistemul public de pensii.

Astfel, prin Legea nr. 263/2010 se asigură tuturor participanților la sistemul public de pensii, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu, între persoane aflate în aceeași situație juridică, în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege.

În ceea ce privește perioada de studii, precizăm că potrivit prevederilor art. 49 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 263/2010, în sistemul public de pensii din România se asimilează stagiului de cotizare perioadele necontributive, denumite perioade asimilate, în care asiguratul a urmat cursurile de zi ale învățământului universitar, organizat potrivit legii, pe durata normală a studiilor respective, cu condiția absolvirii acestora cu diplomă.

Alin. (2) al art. 49 din același act normativ prevede că asigurații care au absolvit mai multe instituții de învățământ superior beneficiază de asimilarea, ca stagiul de cotizare, a unei singure perioade de studii, la alegere.

Precizăm, totodată, că persoanele prevăzute la alin. (1) al art. 49 din lege beneficiază de perioadele asimilate dacă în aceste perioade nu au realizat stagii de cotizare în condițiile legii.

Sintagma „*cursuri de zi ale învățământului universitar, organizat potrivit legii, pe durata normală a studiilor respective*” a avut în timp accepțiuni diferite. Astfel, până la data intrării în vigoare a Legii nr. 1/2011, perioada avută în vedere este durata normală a studiilor superioare, considerându-se că după absolvirea unei instituții de învățământ superior asiguratul este apt să producă venituri de natură profesională, aprofundarea acestor studii prin masterat și doctorat fiind o opțiune personală.

Odată cu semnarea *Declarației de la Bologna* și cu acordul creării *Spațiului European de Învățământ Superior*, România s-a angajat într-un proces de schimbări, printre care se numără și adoptarea unei structuri a programelor de studii universitare bazată pe 3 cicluri: licență, masterat și doctorat. Astfel, conform prevederilor art. 137 alin. (4) din Legea nr. 1/2011, „*Programele de studii universitare sunt grupate pe domenii de studii și organizate pe 3 cicluri de studiu: licență, masterat, doctorat*”.

Pe cale de consecință, în prezent, sintagma „*cursuri de zi ale învățământului universitar, organizat potrivit legii, pe durata normală a studiilor respective*” include și perioada studiilor de masterat și doctorat și prin urmare ele constituie perioade asimilate în sistemul public de pensii, dacă persoanele respective au obținut o diplomă care să certifice absolvirea fiecărui ciclu de studiu și dacă nu au realizat stagii de cotizare în aceste perioade.

Precizăm totodată că, în conformitate cu prevederile Legii nr. 263/2010, aceste perioade asimilate stagiului de cotizare se valorifică în vederea obținerii unor prestații de asigurări sociale, ca de exemplu pensia de limită de vârstă,

pensia de invaliditate și pensia de urmaș, dar nu se valorifică la stabilirea pensiei anticipate și a pensiei anticipate parțiale.

Potrivit prevederilor art. 174 alin. (8) din Legea nr. 1/2011, rezidențiatul reprezintă forma specifică de învățământ postuniversitar pentru absolvenții licențiați ai programelor de studii medicină, medicină dentară și farmacie care asigură pregătirea necesară obținerii uneia dintre specialitățile cuprinse în Nomenclatorul specialităților medicale, medico-dentare și farmaceutice pentru rețeaua de asistență medicală. Organizarea și finanțarea rezidențiatului se reglementează prin acte normative specifice.

În conformitate cu dispozițiile art. 17 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 18/2009, medicii, medicii dentiști și farmaciștii confirmați în rezidențiat încheie un contract individual de muncă pe perioadă determinată, egală cu durata rezidențiatului în specialitatea aleasă, cu unitatea sanitară la care au fost repartizate locurile pentru rezidențiat.

Având în vedere că rezidențiatul reprezintă, așa cum a fost definit prin Legea nr. 1/2011, o formă specifică de învățământ postuniversitar, considerăm că nu poate fi asimilat stagiului de cotizare utilizat la stabilirea pensiei.

În condițiile în care nu se mai încheie un contract individual de muncă pe perioada rezidențiatului, cu unitatea sanitară la care au fost repartizate locurile pentru rezidențiat, nu se mai datorează contribuții de asigurări sociale la sistemul public de pensii și în consecință, perioada respectivă nu mai constituie stagiul de cotizare la sistemul public de pensii.

3. Definiția rezidențiatului prevăzută la **alin. (1) al art. 175¹**, conform căreia, *„rezidențiatul reprezintă forma specifică de învățământ postuniversitar...”* este în contradicție cu alin. (1) al art. 175¹³ (studiile universitare de rezidențiat.), precum și cu *Titlul III – Învățământul superior - Cap. V „Învățământul superior medical din Legea nr. 1/2011).*

4. La **art. 175³ alin. (1)** se definește concursul național de rezidențiat pe post și pe loc, în timp ce la **alin. (2)** al aceluiași articol, se introduce noțiunea de *„selecție pentru rezidențiatul în medicină de familie”*, fără a fi definită exact și fără a se preciza cine are acces la această selecție. Precizăm că în *Ordonanța Guvernului nr. 12/2008 privind organizarea și finanțarea rezidențiatului*, în prezent abrogată, s-a regăsit noțiunea de rezidențiat cu timp parțial în medicina de familie, pentru care admiterea s-a făcut prin selecție la care au avut drept de participare numai medicii de medicină generală cu drept de liberă practică. Această formă de pregătire nu a mai fost preluată de Ordonanța Guvernului nr. 18/2009. Pregătirea se desfășoară în continuare până la epuizarea seriilor de rezidenți din anul 2008, respectiv din anul 2009.

5. **Alin. (1) al art. 175⁵** precizează că „*preparatorii universitari și (...) vor fi remunerați și ca rezidenți*” în timp ce **alin. (2) al art. 175²¹** stabilește că „*medicii, medicii dentiști și farmaciștii confirmați în rezidențiat încheie un contract de studii de rezidențiat pe perioadă determinată, egală cu durata rezidențiatului în specialitatea aleasă, cu instituția de învățământ superior la care au fost repartizate locurile de pregătire pentru rezidențiat*”. Rezultă că această categorie de persoane va primi drepturi bănești în baza a două contracte încheiate cu aceeași instituție (în calitate de cadru didactic și de rezident), fapt care contravine normelor în vigoare.

6. Nu considerăm oportune prevederile **art. 175¹² alin. (1)**, întrucât nu sunt definite în mod clar centrele universitare, iar de la acreditarea unităților sanitare sunt excluse Colegiul Medicilor Dentiști și respectiv Colegiul Farmaciștilor din România

7. La **art. 175²¹** nu se precizează ce se întâmplă cu rezidenții aflați deja în pregătire care au încheiat contracte individuale de muncă pe durată determinată egală cu durata pregătirii.

8. În conformitate cu *Expunerea de motive*, inițiatorul precizează că aplicarea prevederilor cuprinse în proiectul de lege ar permite creșterea veniturilor medicilor rezidenți, fără o creștere a fondului de salarii alocat de la bugetul de stat.

Referitor la acest aspect, precizăm că, deși aplicarea prevederilor cuprinse în proiectul de lege, la **art. 175¹³ alin. (1) și (2)**, nu mărește cheltuielile cu salariile, generează un impact negativ asupra veniturilor bugetului general consolidat prin neplata impozitului pe salarii și a contribuțiilor aferente.

Precizăm că în situația transformării contractelor de muncă în contracte de rezidențiat (burse¹), rezultă un impact negativ asupra veniturilor bugetului general consolidat, în sumă de -88 milioane lei, reprezentând -0,01% din PIB (impozit pe venit -20 milioane lei și contribuții de asigurări sociale obligatorii - 68 milioane lei) în anul 2014.

În consecință, este necesar, potrivit prevederilor art. 13 din *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010*, ca în cazul inițiativelor legislative a căror adoptare atrage diminuarea veniturilor, să se elaboreze fișa financiară potrivit reglementărilor art. 15 din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, care trebuie să îndeplinească cel puțin una dintre următoarele condiții:

¹ Potrivit art. 42 lit. i) din *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare*, „bursele primite de persoanele care urmează orice formă de școlarizare sau perfecționare în cadru instituționalizat” sunt venituri neimpozabile.

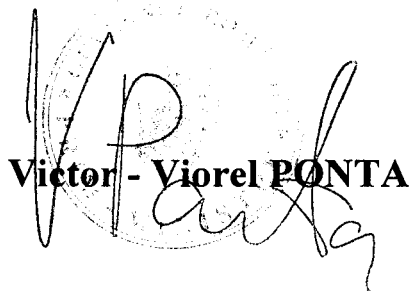
- să aibă avizul Ministerului Finanțelor Publice și al Consiliului Fiscal, conform căruia impactul financiar a fost luat în calcul în prognoza veniturilor bugetare și nu afectează țintele bugetare anuale și pe termen mediu;
- să fie însoțită de propuneri de măsuri de compensare a impactului financiar respectiv, prin majorarea altor venituri bugetare.

9. Totodată, potrivit *Programului legislativ al Guvernului pentru 2013-2016*, Guvernul are în lista de priorități asigurarea cadrului legislativ pentru exercitarea dreptului fundamental la învățătură, garantat de art. 32 din Constituția României, prin stabilirea organizării, a structurii și a funcționării sistemului de învățământ românesc. În acest sens, se are în vedere modificarea și completarea actelor normative din domeniu, ținând cont atât de strategiile europene (Strategia Europa 2020, ET 2020, ș.a.), cât și de disfuncționalitățile constatate în implementarea lor. În măsura posibilităților, se va ține cont și de propunerile prezentului proiect de lege.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Victor - Viorel PONTA

Domnului senator **George – Crin Laurențiu ANTONESCU**
Președintele Senatului